

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/133/2013
Identifikačné číslo spisu:	8013200001
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8013200001.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: T. trvale bytom E., prechodne bytom T., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2013, č. k. 1Sd /1/2013-13, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2013, č. k. 1Sd /1/2013-13, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX zo dňa 30. novembra 2012, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 293ax zákona č. 461/2003Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku s odôvodnením, že pred vznikom invalidity nezískal potrebnú dobu najmenej 5 rokov dôchodkového poistenia.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že na základe žiadosti o invalidný dôchodok bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený dňa 7. novembra 2012 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Žiar nad Hronom so záverom, že navrhovateľ je od 1. januára 2010 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákon č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Krajský súd mal za preukázané, že k tomuto dňu získal navrhovateľ len 1 rok a 364 dní dôchodkového poistenia a nesplnil tak podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. d/ zákon č. 461/2003 Z. z., teda najmenej 5 rokov dôchodkového poistenia u poistenca vo veku od 28 rokov do 34 rokov a inú dobu dôchodkového poistenia ako mu bola odporkyňou zhodnotená navrhovateľ nepreukázal. Z uvedených dôvodov rozhodnutie odporkyne považoval za zákonné.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že má schizofréniu a nikto ho nezamestná, nevydrží sedieť ani dlho stáť a nedokáže sa sústrediť na danú vec, ktorú má vykonávať. Podľa jeho názoru je invalidný už od 15 rokov, nedokončil SOU poľnohospodárske. V minulosti pracoval len na dohodu, ale to sa mu do dôchodku nezapočítava, pričom na hlavný pracovný pomer ho nechcel nikto zamestnať. Celý život sa nedá byť len na sociálke a poberať len 125,54 € mesačne, z ktorých sa nedá vyžiť. Pochybil aj odbor sociálnych vecí, lebo životné minimum je 194 €, tak by mu to mali doplatiť.

V priebehu odvolacieho konania navrhovateľ predložil odvolaciemu súdu novšie lekárske nálezy.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa zo 7. novembra 2012 o invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a § 293ax zákona č. 461/2003 Z. z..

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ požiadal o invalidný dôchodok už žiadosťou zo dňa 30. apríla 1997, jeho žiadosť však bola zamietnutá z dôvodu, že nebol uznaný invalidným podľa § 29 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), bol uznaný čiastočne invalidným a od 1. mája 1997 mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb., ktorý bol odňatý právoplatným rozhodnutím odporkyne z 22. februára 2002 od 2. apríla 2002. Navrhovateľ bol uznaný od 10. januára 2002 plne invalidným podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb., jeho žiadosť o invalidný dôchodok však bola zamietnutá právoplatným rozhodnutím odporkyne z 22. februára 2002 z dôvodu, že nezískal potrebnú dobu zamestnania. Od 25. marca 2002 mu bol priznaný sociálny dôchodok podľa § 52 zákona č. 100/1988 Zb. Sociálny dôchodok bol navrhovateľovi odňatý od 2. septembra 2003 právoplatným rozhodnutím odporkyne z 24. septembra 2003. Na základe žiadosti o invalidný dôchodok z 26. apríla 2004 bol navrhovateľ uznaný invalidným od 26. apríla 2004 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 71 %, i táto jeho žiadosť však bola zamietnutá právoplatným rozhodnutím odporkyne z 15. júla 2004 z dôvodu nesplnenia podmienky potrebnej doby poistenia. Žiadosťou zo 7. novembra 2012 navrhovateľ požiadal o invalidný dôchodok podľa § 293ax zákona č. 461/2003 Z. z. a posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne v Žiari nad Hronom bol od 1. januára 2010 uznaný invalidným podľa § 70 ods.1 zákona pre 75 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Nebolo sporné, že navrhovateľ je invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 75 %, preto novšie lekárske nálezy, ktoré navrhovateľ predložil v odvolacom konaní, nemali pre posúdenie veci právny význam.

Podľa § 293ax ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. poistencovi, ktorému nevznikol nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2010 z dôvodu nezískania potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia a ktorý nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nebol mu priznaný predčasný starobný dôchodok, Sociálna poisťovňa na jeho žiadosť znovu posúdi dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok a o jeho sume podľa zákona účinného od 1. januára 2010. Ak po posúdení dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu po 31. decembri 2009 je poistenec uznaný invalidný, vznik invalidity sa znovu určí najskôr od 1. januára 2010.

Navrhovateľ, narodený 3. mája 1977, dovŕšil k 1. januáru 2010 vek 32 rokov.

Podľa § 72 ods.1 písm. d/ zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2010 počet rokov

dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov do 34 rokov je najmenej 5 rokov.

Podľa preskúmaného rozhodnutia odporkyne navrhovateľ pred vznikom invalidity, určenej podľa § 293ax ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., t. j. pred 1. januárom 2010 získal len 729 dní, t. j. 1 rok a 364 dní dôchodkového poistenia.

Navrhovateľovi bola zohľadnená ako doba poistenia doba učebného pomeru od 1. septembra 1992 do 6. apríla 1993, doby evidovanej nezamestnanosti od 3. mája 1995 do 17. mája 1995, od 20. januára 1997 do 23. júna 1997, od 28. júna 1999 do 19. augusta 1999 a od 27. októbra 1999 do 25. novembra 1999 a doba zamestnania vo výkone trestu odňatia slobody od 5. novembra 1996 do 31. decembra 1996 a 17 dní v roku 2003.

Navrhovateľ inú dobu dôchodkového poistenia ako mu bola odporkyňou zhodnotená nepreukázal, v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne a v odvolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu ani neuviedol, že by bol poistený, resp. zamestnaný vo väčšom rozsahu. Doba poberania čiastočného invalidného dôchodku a sociálneho dôchodku pritom nie je dobou poistenia.

V konaní podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, v danom prípade zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla o zamietnutí invalidného dôchodku navrhovateľa. Najvyšší súd nie je v tomto konaní oprávnený preskúmať výšku poskytovaných dávok v hmotnej núdzi.

Vzhľadom na uvedené mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienku potrebnej doby poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. d) zákona a preto mu podľa § 70 ods. 1 a § 293ax zákona č. 461/2003 Z. z. nárok na invalidný dôchodok od 1. januára 2010 nevznikol. Z uvedeného dôvodu aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada takých trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.